IHF Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie

kenia

Waldorf in vluchtelingenkamp

haïti

Na de orkaan

nepal

Honger naar inhoud

De rOndbrief

voorjaar 2017

Colofon

de rOndbrief voorjaar 2017
33e jaargang, no 1, mei 2017

de rOndbrief is een uitgave van het Internationaal Hulpfonds (IHF) en verschijnt tweemaal per jaar.
abonnement + donateurschap: € 30 per jaar
opmaak en druk: Druk.Tan Heck, Delft
website: Wilfried Nauta

Medewerkers

Marion Beijer	voorzitter
Meriam van Herpen	financiële administratie/kantoor
Bert Harms	penningmeester & portefeuille ZO-Azië & China
Karin van Hulzen	secretariaat
Reiny Jobse	redactie ***de rOndbrief*** & portefeuille Oost-Afrika
Anton Klein	portefeuille West-Europa & Midden-Oosten
Liard Kranen	portefeuille Oost-Europa
Jelle Kuiper	PR
Francis van Maris	portefeuille Latijns-Amerika (spaanst)
Anselma Remmers	portefeuille West-Azië
Irene Storm	portefeuille Zuidelijk Afrika
Sanne Ruhaak	redactie ***de rOndbrief***
Jan Sint	portefeuille Brazilië
Annette van Soest	kantooradministratie
Stasja van Suchtelen	marktcoördinatie
Ina Winkler	portefeuille Latijns-Amerika (spaanst)

Internationaal Hulpfonds
Guldenstraat16
6532 RL Nijmegen

Triodosbank
IBAN code: NL03 TRIO 0212 1950 50
ING bank
IBAN code: NL 81INGB0003892918
Kamer van Koophandel 30167248

De **Stichting Internationaal Hulpfonds(IHF)** is een vrijwilligersorganisatie. Het IHF biedt steun aan projecten buiten Nederland die vernieuwing van opvoeding en onderwijs nastreven met de vrijeschool pedagogie als uitgangspunt. Over de hele wereld slaan mensen de handen ineen om op de vrijeschool pedagogie gebaseerde projecten op te zetten. Met behulp van donateurs steunt het IHF meer dan 140 van deze projecten, verspreid over 50 landen.

In ***de rOndbrief*** doet het Hulpfonds tweemaal per jaar verslag van de ontwikkeling van initiatieven en projecten die door het IHF gesteund worden. Er wordt melding gemaakt van de activiteiten die ten behoeve van deze initiatieven worden ondernomen, maar ook van de ontwikkelingen binnen de eigen organisatie. Omdat de projecten niet of nauwelijks gesubsidieerd worden en hun voortbestaan in hoge mate afhangt van financiële steun uit het buitenland, hoopt het Internationaal Hulpfonds uw interesse te wekken en doet het een beroep op uw vrijgevigheid.

Contact: Het IHF is van maandag t/m vrijdag bereikbaar van 09.00 - 17.00 uur. B.g.g. kunt u de voicemail inspreken of een sms-bericht sturen. U wordt dan z.s.m. teruggebeld. Ook kunt u altijd mailen naar **info@internationaalhulpfonds.nl**

Kantooradministratie: Annette van Soest
T: 06 26972310 / 0492-322872
E: info@internationaalhulpfonds.nl.
Financiële administratie: Meriam van Herpen
T: 06-40062918 / 024-7851982
E: mevanherpen@hotmail.nl
W: www.internationaalhulpfonds.nl

Wilt u ***de rOndbrief*** liever digitaal ontvangen?
Laat het ons even weten via
info@internationaalhulpfonds.nl

Foto omslag: Bij de opening van de Masaaischool Naretoi

Inhoud

Kenia - (In het) Vluchtelingenkamp 10
Kenia - Bij de Masaai 12
Zuid-Afrika - In de townships 14
Vietnam - Via Facebook 16
Nepal - Cursussen voor ouders en leraren 18
Portugal - Groei dankzij coaching uit Nederland 20
Portugal - Tegen de stroom in 21
Spanje - Artaban: Passend onderwijs voor iedereen 22
Spanje - Alicante: School in Yurts 24
Italië - Op de boerderij 25
Turkije - Tien initiatieven in moeilijke tijd 26
Haïti - Na de orkaan 27

vaste rubrieken

4 Van de redactie
5 Mededelingen van het bestuur
6 Wel en wee
28 Solidariteitsactie
30 Donaties

Feest op VS Vallgorguina, Spanje

VAN DE REDACTIE

Toen ik in 1979 lerares werd op de middelbare school van de vrijeschool in Amsterdam, waren er twee stromen, a en b. De meeste leerlingen kende ik bij naam, ook degenen die ik geen les gaf. De kinderen van de twee kleuterklassen en de lagere school die in hetzelfde gebouw zaten, kende ik op zijn minst van gezicht. In de lerarenvergadering was er tijd voor leerlingbesprekingen en zowel tijdens als na de lessen was er veel aandacht voor de leerlingen.

Toen ik met pensioen ging, kende ik alleen nog de leerlingen uit de overvolle klassen die ik les gaf. Nu zijn er maar liefst zes stromen op de middelbare school. Ook de lagere scholen zijn overvol, en niet alleen in Amsterdam. Tijd voor splitsing en nieuwe scholen.

De laatste drie jaar zijn er in Nederland 35 initiatieven voor vrijescholen gestart. Zoals in de grote steden, Amsterdam, Utrecht en Rotterdam en in kleinere plaatsen als Castricum en Oss.
Ook in landen waar tot nu toe weinig of geen vrijescholen waren, zoals Vietnam, Turkije en Marokko, schieten de vrijescholen als paddenstoelen uit de grond. Zelfs in afgelegen streken. Sommige scholen zijn gevestigd op biologische boerderijen. Daar resulteert de aandacht voor een gezonde aarde en voeding in een vraag naar een andere vorm van onderwijs. Voorbeelden zijn de Tashi-school in Pokhara, de Little Mountain School in Noord-Thailand, en de Naretoi School in Kenia.

In de arme landen van Afrika waar geweld het dagelijks leven beheerst zijn er eveneens dappere pogingen tot vrijeschoolonderwijs. Ikwezi en Zenzeleni bij Kaapstad bijvoorbeeld. Meestal vind je ze in wijken waar jongeren geen alternatief hebben voor een leven in de criminaliteit.

In een wereld die beheerst lijkt door rechts extremisme, religieus fundamentalisme en geweld, lijkt de behoefte aan vrijheid van denken en aandacht voor elkaar sterker dan ooit.

Reiny Jobse

van het bestuur

Jaarverslag in een nieuw jasje!

Het bestuur heeft besloten om het jaarverslag voortaan wat aantrekkelijker te maken. Het jaarverslag 2016 treft u daarom aan in een nieuwe lay-out, inclusief de samenvatting van de jaarcijfers, als aparte bijlage bij ***de rOndbrief***. Indien u het uitgebreide financiële rapport wilt hebben kunt u dit aanvragen bij het secretariaat. (secretaris@internationaalhulpfonds.nl)

Jelle Kuiper

In 1961 ben ik in Hengelo, Overijssel geboren. Ik heb gewoond in Hengelo, Alkmaar, Arnhem, Dordrecht en woon nu weer in Arnhem.
Ik heb op diverse plekken gewerkt, in diverse functies, waarvan de afgelopen 25 jaar in het onderwijs, onder ander op vrijescholen. Mijn dochter heeft ook op de vrijeschool gezeten. Eveneens heb ik vele zomers meegewerkt aan het realiseren en leiden van de kinderkampen van "De Christengemeenschap". Op dit moment houd ik mij bezig met vormgeving in diverse materialen, alsook op de computer. Toen het IHF een vacature had voor de functie van PR heb ik mij aangemeld. Ik hoop door mijn werk bij te kunnen dragen aan meer vrijeschool onderwijs in de wereld, in mijn ogen één van de betere schoolsystemen.

Oproep: welke vrijeschool heeft wanneer een markt

Een van de mogelijkheden om het IHF onder de aandacht te brengen bij ouders op de vrijescholen is het aanwezig zijn op de schoolmarkten en bazars. Ik kom graag naar de school om op zo'n dag met een IHF-kraam op de markt te staan. Ik heb mooie wollen sloffen, eurithmietjes met natuurlatex zool, poppen en popjes voor de verkoop. Een groot deel van deze producten wordt door ouders in een vrijeschool ergens in de wereld gemaakt. Met de opbrengst kunnen de ouders het schoolgeld van hun kind betalen.
Maar natuurlijk wil ik ook op die dag het IHF promoten. Ik kom graag naar de markt op de school, dus stuur mij een bericht met de datum wanneer de markt is.

Stasja van Suchtelen, marktcoordinatie.
markten@internationaalhulpfonds.nl

WEL EN WEE

Israël Shalom-Salaam, Mijn naam is Mirvat Gutti, ik ben een moeder van vier kinderen. Lange tijd zorgde ik thuis voor mijn kinderen, maar naarmate zij ouder werden voelde ik dat ze meer nodig hadden. Mijn man werkte echter niet genoeg om ons te onderhouden. Daarom besloot ik zelf te gaan werken. Eerst werkte ik in de ouderenzorg, maar toen vond ik een baan als kok bij de 'HaBustan', een meertalige vrijekleuterschool in Jaffra.

Nadat ik een jaar had gewerkt met de kinderen, wilde ik echt iets betekenisvol doen. In het begin was de pedagogiek van Steiner nog vreemd voor me, maar ik begon het inmiddels te begrijpen en meer te waarderen. Ora Balha, de oprichter van de kleuterschool probeerde me te over te halen om een studie te volgen in de vrijeschoolpedagogiek voor jongere kinderen. Mijn man wende aan het idee dat ik zou gaan studeren en ondersteunde me. In de herfst van 2015 begon ik aan een opleiding in Kiryath Tiv'on. Eén dag per week vertrok ik 's ochtends om zes uur van huis om om zes uur 's avonds weer terug te komen, daarnaast werkte ik 0,8 fte bij de kleuterschool. Het kostte me veel energie om dit allemaal te doen, maar ik voelde vanbinnen dat het de moeite waard was.
Ik raakte sterk verbonden met het antroposofische onderwijs en leerde zowel van mijn werk als van mijn studie veel van de kinderen. Ik had het gevoel dat ik een nieuw leven was begonnen en ik ben heel erg dankbaar voor deze ontwikkeling.

Heel erg bedankt voor uw bereidheid om mij hierbij te ondersteunen!

Mirvat Gutti

Ook in Israël vinden steeds meer Bedoeïene en Palestijnse mensen de weg naar de vrijeschoolpedagogie. U kunt Mirvat en haar medestudenten ondersteunen door uw bijdrage te storten op NL03 TRIO 0212 1950 50 o.v.v. code 40009352 (Arabische Teacher Training.)

Vrijeschool in Marokko. Per 4 september gaan de deuren van de vrijeschool in Marrakesh open, een primeur. We beginnen met een kleuterklas en de onderbouw. Er zit een middelbare school bij, die qua creatieve vakken mee mag genieten maar nog niet de naam van vrijeschool zal dragen. De voorbereidingen zijn in volle gang, zoals de renovatie van het schoolgebouw en het werven van enthousiaste leerkrachten. Het gebouw staat op een groot stuk land met een olijfgaard. Bij gebrek aan ruimte in het schoolgebouw worden handvaardigheid en muziek in een grote berbertent gegeven aan de rand van de boomgaard. Het belooft een inspirerende school te worden. We zijn omringd door een groep enthousiaste mensen die al bekend zijn met de vrijeschool. Toch zijn wij nog op zoek naar hulp. Er zijn schoolspullen nodig maar ook mensen met pioniersbloed die ons willen komen helpen. Info: sophie.dielissen@gmail.com

Een groot geschenk

Al negen jaar werk ik op de Escola Livre do Algarve, Portugal. Ik geef vaklessen Duits, handwerken en toneel en ik moest vorig jaar de klassenlerares van de zesde klas vervangen. Ook zat ik in de directie. Daarnaast ben ik moeder van twee kinderen en werk ik 's avonds aan een hotelvakschool om voldoende geld voor ons gezin te verdienen. Onze school draait geheel op het schoolgeld dat de ouders betalen. Hierdoor is het salaris niet voldoende om met een gezin van te leven.

Na een longontsteking en nierbekkenontsteking, was een rustperiode noodzakelijk; heel confronterend om zo opgebrand te zijn. Ik raakte in een depressie.

Toen gaf het IHF een schenking waardoor twee van onze leerkrachten, Luis Tavares en ik, naar de wereldleraren-conferentie in Dornach konden. Hoe dat was? Het was alsof iemand een dorstige een kruik met drinken aanreikt en die heel voorzichtig, slokje voor slokje, te drinken geeft. Alsof precies die krachten die uitgeput waren, gesterkt werden. Ineens wist ik weer waarom ik vrije-schoolleraar was. Zoveel leraren uit zoveel landen die dezelfde weg gaan die wij proberen te gaan. De lezingen van geëngageerde mensen die ons enerzijds wakker schudden en anderzijds de dingen waar wij vóór die tijd als tegen een reusachtige, in nevelen gehulde berg, opgezien hadden, zo helder en eenvoudig maakten.

Ik heb deelgenomen aan de workshops traumapedagogie. Dat was pure therapie ook voor mijzelf. Het bleek later een grote hulp toen een klassenlerares van de ene dag op de andere vertrok en ik dankzij het daar verworven inzicht, de kinderen adequate hulp kon bieden. Ook nam ik deel aan een clownscursus. Een geschenk dat ik in het kunstzinnige deel van onze wekelijkse vergadering met mijn collega's heb gedeeld. Wat een feest, wat spannend en verbindend.

Uit naam van mijzelf, van mijn collega Luis, en van de hele school wil ik al die mensen bedanken die het met hun werk en hun gift mogelijk gemaakt hebben dat wij deze fantastische conferentie mochten meemaken: dank je wel!

Andrea Liebezeit

Leerlingen hebben guaves geplukt in de tuin van de school

Zanzibar

Creative Education Foundation Zanzibar, vrijeschool in wording, zoekt voor tenminste een half jaar een ervaren vrijeschoolleraar als collega en als mentor van de acht leraren, die in verschillende stadia van opleiding zijn, bij de East African Teacher Training for Waldorf Education in Nairobi. Er zijn 75 leerlingen verdeeld over de klassen één t/m vijf. De school is islamitisch georiënteerd.

Belangstellenden moeten tenminste vijf jaar ervaring hebben in vrijeschoolonderwijs, liefst bekend zijn met het coachen van leraren, vloeiend Engels spreken en flexibel zijn. Een vergoeding van 1000 dollar taxfree is mogelijk, accommodatie aanwezig. Het leven in Zanzibar is goedkoop, het salaris is ruim toereikend. Stuur een brief met motivatie en CV, beide in Engels, naar de directeur, cefzanzibar@gmail.com

Voor verdere informatie: reiny.jobse@internationaal-hulpfonds.nl

bedankt!

Novalis College Eindhoven.

Recordopbrengst WOW-actie 2016 voor Kakuma. Onze leerlingen hebben op allerlei, vaak originele manieren, geprobeerd om zoveel mogelijk sponsors bij elkaar te verzamelen. Er is hardgelopen, gefietst en gekanood. Er zijn taarten, cupcakes en koekjes gebakken. Er zijn auto's gewassen, honden uitgelaten, er is geskied en er is zelfs een veganistische eetavond georganiseerd. Kortom, bijna al onze zeshonderd leerlingen hebben hun best gedaan om zoveel mogelijk geld bij elkaar te krijgen voor de kinderen in het vluchtelingenkamp.
En op 23 december was het dan zover. Tijdens de Kerstviering konden we eindelijk bekendmaken wat de actie had opgeleverd. Speciaal hiervoor was mevrouw Reiny Jobse aanwezig (zie foto). Zij is lid van het IHF, en als portefeuillehouder van Oost-Afrika zorgt zij persoonlijk voor de besteding van de gelden. Zij reisde al meerdere keren naar Kakuma. Zij was ongelofelijk blij en dankbaar toen ze vernam wat we samen hebben opgehaald: € 12.000. Met dit bedrag kan er heel veel gedaan worden in het vluchtelingenkamp. De leerlingen hebben een bedrag van € 11.497,68 opgehaald. De school heeft dit bedrag aangevuld tot € 12.000.
We zijn trots en dankbaar dat zoveel leerlingen zich op een positieve manier hebben ingezet en zich het lot van nog heel jonge kinderen hebben aangetrokken.

Leon van de Wouw, organisatie WOW-dag

WOW-dag Karel de Grote College Nijmegen.

Met de WOW-dag hebben alle leerlingen zich, met veel plezier, ingezet voor het vluchtelingenkamp Kakuma in Afrika. De zevende klas heeft luciferdozen versierd en deze verkocht; de achtste klas kon kiezen uit vier activiteiten: sport; sponsor-mini trianon; handvaardigheid; sterren zagen en deze verkopen; tekenen; kerstkaarten maken; er werden pizza's en koekjes gebakken en verkocht en in de les textiele werkvormen maakten we tassen en kerstversieringen. De negende-, tiende- en elfdeklassers klassers bedachten zelf allerlei activiteiten om geld in te zamelen. Dit kon variëren van een hele nacht op school opblijven met de hele klas en daarbij geen film of tv kijken maar spelletjes doen, tot sponsorloop, benefietavond of zingen in de stad.
De WOW-dag is elk jaar weer een prachtig evenement! De opbrengst was geweldig. Maar liefst 11.000 euro!! Alle leerlingen en leraren van het Karel de Grote College hartelijk bedankt.

Marjon Rath, organisatie WOW-dag

Bedankt!

Alle leerlingen en leraren van het Novalis College en het Karel de Grote College heel hartelijk bedankt voor jullie inspanning en de fantastische bedragen. Dankzij jullie konden er schulden afbetaald worden, salarissen uitbetaald en reparaties aan de terreinwagen worden gedaan. Ook was er geld voor opleiding. En wat een feest toen ik met koffers vol waskrijt, verf, boetseerklei en kwasten in het kamp aankwam. Namens de kinderen en medewerkers van het Waldorf Kakuma Project, heel veel dank!

Reiny Jobse, portefeuillehouder Oost-Afrika

Een deel van de staf, met de nieuwe schoolspullen

Er worden allerlei dieren geboetseerd

Kijk! een voerbak voor de koeien.

KENIA

Bezoek aan het vluchtelingenkamp Kakuma, Kenia

- Februari 2017 - In de troosteloze woestijn in het Noorden van Kenia, dichtbij de grens met Zuid-Sudan ligt het vluchtelingenkamp Kakuma.

Als je na een paar uur vliegen en een vier uur durende wel heel ongemakkelijke rit over een weg die louter uit gaten bestaat in het kamp aankomt, kan je ook geen betere naam bedenken. Kakuma betekent namelijk: nergens.

In 2015 bezocht ik hier voor de eerste maal het Waldorf Project. Toen ik er afgelopen februari weer was zag ik wat een enorme ontwikkeling het project doorgemaakt had. Dit was dus de bedoeling!

Het project is in 2012 door een samenwerking van de Nairobi Waldorf School en Die Freunde der Erziehungskunst opgezet om hulp te bieden aan de getraumatiseerde kinderen van het kamp.

Uit de vrijeschoollerarenopleiding van Nairobi werden jonge mensen uitgekozen, die regelmatig zes weken achtereen in het kamp verbleven om met de kinderen te werken. In de ochtenden gaven zij de kinderen schilderen, tekenen, boetseren en de andere kunstvakken van de vrijeschool. In de middag leidden ze mensen uit het kamp op om het werk op den duur over te nemen. Bij mijn tweede bezoek bestaat op de leiding na de gehele staf uit jonge inwoners van het kamp. De meesten van hen zijn zelf ooit gevlucht, uit Sudan, Somalië, Eritrea, Congo, Burundi, etc., sommigen zijn in het kamp geboren. Het zijn de Lost Boys waar dit kamp in 1991 door de UNHCR ooit voor is opgezet.

Dat het een wezenlijk verschil uitmaakt of je dezelfde trauma's als de kinderen hebt ondergaan, blijkt uit de indrukwekkende gesprekken die we in het weekend met de groep medewerkers hadden. Voor hen betekent het werk met de kinderen ook het verwerken van eigen trauma's. Hun betrokkenheid bij het leed van de kinderen en de vriendschap en verbondenheid met de collega's dragen bij aan hun gevoel van eigenwaarde. Het verzacht de uitzichtloosheid, door het leven in het kamp veroorzaakt. Samen met deze jonge mensen bij de dagopening de spreuk zeggen, die in het Engels op het bord staat, is heel bijzonder.

Nu de strijd in Zuid-Sudan weer in alle hevigheid is opgelaaid en de droogte er een verschrikkelijke hongersnood veroorzaakt heeft, komen er elke dag weer zo'n vierhonderd vluchtelingen binnen, waaronder ongeveer driehonderd kinderen, een deel van hen zonder ouders.

Terwijl de volwassenen in de brandende zon in de rij staan voor de tafel waarboven het bord IMMIGRATION hangt om formulieren in te vullen, zijn de kinderen op het terrein ernaast al naar gelang hun leeftijd verdeeld over drie grote kringen, elk van ongeveer honderd. De kleinsten zijn met het waskrijt, dat ik uit Nederland heb meegenomen, aan het tekenen. Ze delen twee aan twee een plank. Dat geeft meteen het gevoel bij iemand te horen. De middelste groep is aan het boetseren. Met de klei van de grond waarop ze zitten maken ze diertjes en voerbakjes, die ze als ze klaar zijn in een mooi met takjes afgezet kraaltje mogen zetten. Een herinnering aan het dorpse leven met vee dat ze bijna allemaal zo goed kennen. Er zijn prachtige koetjes met lange horens bij. Ze laten ze trots zien. Ze mogen overigens ook lekker hard op de klei slaan of erin knijpen. De derde en oudste groep is duidelijk het minst op zijn gemak. Ze

zijn aan het schilderen gezet. Nat in nat. Het valt me op hoe snel de ademhaling weer ontspannen wordt als ze eenmaal bezig zijn. Intussen lopen de Waldorf-leraren rond om te zien welke kinderen de volgende dag extra aandacht moeten krijgen of doorverwezen moeten worden naar de psychologische dienst van de UNHCR of naar het ziekenhuis.

Er zijn nu zes zogenaamde Child Friendly Spaces. Binnen de door de UNHCR opgestelde hekken ervan mogen uitsluitend kinderen en Waldorf-medewerkers komen. Met grote belangstelling wordt er door andere hulpverleningsorganisaties gekeken naar wat er zich binnen die hekken afspeelt. Het is niet onopgemerkt gebleven hoe graag de kinderen aan de kringspelen en andere activiteiten meedoen. Terwijl er zoveel gespijbeld wordt van de vele scholen die het kamp telt. Maar hoe kan een getraumatiseerd kind ook iets leren in een les die uitsluitend zijn hoofd aanspreekt, waarin het bovendien geslagen wordt als het een verkeerd antwoord geeft.

Hier gaat het om ritme, waarmee shocks verwerkt kunnen worden. Om herhaling en routine, wat de kinderen weer houvast geeft en een gevoel van veiligheid. Euritmie en actief spelen als tegenwicht voor mentale verlamming. Zingen, spraakoefeningen, drama, maar ook kralen rijgen, wat de oog-hand-coördinatie bevordert. Alles in de kring, in groepen, in het Engels om verbinding met anderen te krijgen.

Steeds meer organisaties zoeken samenwerking met het project, er zijn er zelfs die mooie koele lokalen bij de CFS's laten bouwen, waar de Waldorfers overdag als de hitte te groot is gebruik van kunnen maken. Ook is er steeds meer belangstelling vanuit de scholen en kerken in het kamp.

Toch is de financiële situatie precair. In 2016 heeft men regelmatig op punt gestaan de stekker uit het contact te trekken. Dankzij de WOW-acties van Nederlandse leerlingen (zie p.6) konden er weer even schulden worden afbetaald en salarissen uitgekeerd en heel veel mooie spullen bij Mercurius (met veel korting) gekocht. Tot de zomer is er voldoende tekenmateriaal. Maar wat zouden ze graag matten willen hebben om niet op de betonnen vloer te hoeven zitten. De matten worden in het kamp zelf gemaakt en de kosten zijn slechts 50 euro voor een heel lokaal. We zoeken donateurs, die een jaarlijkse schenking willen doen. Maar natuurlijk is iedere bijdrage welkom. Want dit mooie project mag niet stoppen!

Reiny Jobse, portefeuillehouder Oost-Afrika

U kunt uw bijdrage overmaken op NL03TRIO 0212 1950 50 mvv code 10009245

Hashura doet alvast een ronde langs de die dag aangekomen kinderen

KENIA

In Selenkay, waar je 's ochtends met helder weer de Kilimanjaro aan de horizon ziet, wonen enkele kleine Masaaistammen. Ze hebben hun hutten gebouwd aan de randen van een brede zandrivier die meestal droog staat, maar waar de lommerrijke bomen wel een grote ondergrondse watervoorraad verraden. Er zijn, onder andere met Nederlands geld, pompen geslagen. Die zijn zo gemaakt dat de Masaai er zowel voor zichzelf drinkwater kunnen halen als hun geiten en koeien drenken, zonder dat ze de kans lopen besmet te raken door de uitwerpselen van de dieren. Op dit moment staat de rivier weer vol woest stromend water uit de bergen, maar toch lijden de mensen hier onder de al jaren aanhoudende droogte. Zolang het niet regent, groeit er geen gras en sterven de koeien. En koeien vormen nu eenmaal van oudsher de bankrekening van de Masaai. Leonard Onetu, ongekroond hoofdman van zijn stam, is daarom overgestapt op kamelen. Die gedijen wonderwel in dit droge land, ze eten zelfs de bladeren van de doornige acacia's. In korte tijd is zijn kudde uitgegroeid tot wel vijftig dieren. Die leveren veel vitaminerijke melk die op de markt veel geld opbrengt. Het is deze man die, uit onvrede met het cognitief gerichte onderwijs, voor de kinderen heil zocht bij de Rudolf Steiner School Mbagathi in Nairobi. Bijna een dag reizen van Selenkay, waar geen openbaar vervoer is. Omdat de kinderen als ze klein zijn nog niet zover van huis kunnen, is er een kleuterschool opgericht, Naretoi. Deze is inmiddels uitgegroeid tot en met klas één en twee. Lange tijd heeft Juf Grace Nkuyato de school in haar eentje gerund, ze heeft de lerarenopleiding in Nairobi gevolgd en zal dit voorjaar haar examen doen. Sinds

twee jaar is er een jonge assistent, Christopher Kipaa, die ook de opleiding volgt. En waarschijnlijk gaat er deze zomer weer een jonge Masaai naar de opleiding. Hij vervangt nu Juf Grace, die net bevallen is. Hij is al gediplomeerd en heeft al enkele jaren ervaring in het reguliere onderwijs.

Toen ik in 2015 de Naretoi School bezocht, bestond deze alleen uit een kring van stokken in de grond met een zinken dak erop. Afgelopen februari werd ik in een prachtig stenen gebouw ontvangen dat met sponsorgeld, onder andere van het IHF (Truus Warrink, de vorige portefeuillehouder Oost-Afrika) en Die Freunde (Annette Massmann) tot stand kwam.

Het is een ruim gebouw waar het binnen aangenaam koel is in dit hete land. Er zijn inmiddels vijftig kinderen. Als er kinderen zijn die de stap naar het internaat van de Rudolf Steiner School kunnen zetten, mogen ze dankzij sponsors van het IHF daarheen. Ze kunnen drie keer per jaar naar huis, wat geen eenvoudige reis is. Maar wat gaan ze graag naar "Rudolf". De ouders zijn over het algemeen heel blij met de ontwikkeling die de kinderen daar ondergaan. Toch zijn er ook ouders die hun kinderen weer naar huis halen. Dat heeft te maken met de veranderingen die Leonard Onetu in het leefpatroon van de stam probeert door te voeren. Hij voert campagne voor gemetselde oventjes in de hutten waar tot nu toe nog de hele dag open vuur brandde en het altijd blauw van de rook stond. Hij wil daarmee de long- en oogziekten tegengaan. Ook is hij begonnen met het verbouwen van groenten en fruit. Bij de zeer traditionele Masaaimannen , die de komst van de kamelen ook als oorzaak van de droogte heeft zien, is dit in strijd met hun cultuur.

Toch is het enthousiasme groot voor vrijeschoolonderwijs, waar de kinderen niet alleen met het hoofd en uit boeken, maar vooral met het hart en het hele lichaam uit ervaring leren. En er aandacht en respect is voor de natuur die voor de Masaai levensnoodzaak is.

Er moet nog veel gebeuren voordat de Naretoi school een echte vrijeschool is. In elk geval is het nodig dat er schoolmaterialen komen, kasten om deze in op te bergen, matten om op te spelen, speelgoed en een slot op de deur van de school. Misschien kunt u helpen.

Reiny Jobse, Portefeuillehouder Oost-Afrika

U kunt uw bijdrage overmaken op rekening NL03 TRIO 0212 1950 50 mvv code 100009242

Dit meisje mag voor het eerst naar school

ZUID AFRIKA

Khayelitsha Midden in het grootste township van Kaapstad ligt de vrijeschool Zenzeleni, dat betekent: doe het zelf. De criminaliteit is erg hoog en veel van de leerlingen hebben dat ook zelf meegemaakt, of thuis, of op straat. De hutjes staan dicht op elkaar en de families hebben vaak niet meer dan één ruimte bestaande uit golfplaten muren en dak. Voor kinderen is er binnen noch buiten ruimte om te spelen. Buiten is het heet en stoffig door de zandwegen, of juist een modderpoel. Een boom is er niet te vinden en groen gras ook niet. Een gezond levensritme is hier moeilijk op te bouwen. De school wordt dan ook als oase ervaren met groene struiken en groen gras. De kinderen kunnen er heerlijk spelen. Het is een plek waar ze veilig zijn en zichzelf kunnen zijn. Rond de school is een grote afscheiding, zodat ongewenste personen niet makkelijk binnen kunnen komen.

De school begon in 1998 met een groepje kleuters en na de kleuterperiode kwam de vraag naar de vrijeschool. In samenspraak met het Centrum voor Creatieve Opvoeding (de Z-Afrikaanse vrijeschoolleraren-opleiding) kon de eerste klas beginnen. De school groeide ieder jaar en in korte tijd was er een volledige onderbouw van klas een tot zeven. Er zijn nu rond de driehonderd leerlingen en er is een kleuterklas. Op de wachtlijst staan echter ruim tweehonderd kinderen!

Werkeloosheid bij jongeren is het grootste Afrikaanse probleem. Ruim 50% van de jongeren tussen de 15-24 jaar is werkloos waardoor de jongeren makkelijk in criminele bendes terecht komen. Ze gaan weed, coke, crystal meth gebruiken en helaas ook overvallen en moorden plegen.

De leraren van de school weten zeker dat de kinderen zich anders zullen ontwikkelen wanneer zij worden opgevoed met veel creativiteit naast rekenen en taal. Ze doen er dan ook alles aan, om zoveel mogelijk aan te bieden. Tuinbouw lessen, euritmie, schilderen, tekenen, het vertellen van verhalen uit de oude culturen met dans, zang en klappen moet ze tot harmonieuze mensen maken. 's Middags komt er een violist uit het filharmonisch orkest, om met kinderen viool te spelen, of een sportleraar om te sporten, of een dansleraar om te dansen….alles vrijwillig.

Op dit moment is er maar één kleuterklas, dat betekent dat er kinderen van andere scholen instromen. Vaak blijken deze kinderen het moeilijk te hebben. Concentratieproblemen spelen een rol en het leren gaat ze moeilijk af. Hierdoor stromen ze ook weer snel uit.

Dat is de reden dat de school kiest voor een tweede kleuterklas, zodat de kinderen van de basis af opgevoed kunnen worden. De school is in de gelukkige omstandigheid geweest om sponsoren te vinden die geholpen hebben een tweede lokaaltje te bouwen, maar aan de inrichting ontbreekt nog veel. Tafels, stoeltjes, speelgoed, krijtjes enz.

De leraren van de school zouden erg blij zijn als u hen zou kunnen ondersteunen!

Lieve groeten van de kinderen van Zenzeleni.

Johanna Oltmans en Irene Storm

U kunt uw bijdrage overmaken naar rekening NL03TRIO0212 195050 mvv code 10009206

KAAPSTAD

Ikwezie Locusa Zoleka Khutshwa is de initiatiefneemster van het kinderdagverblijf Ikwezi Lokusa (in Xkosa: de morgenster). Ze is een jonge grootmoeder. Haar kleinkinderen komen ook bij haar in de opvang. Zoleka volgde de opleiding voor vrijeschoolkleuterjuf op het Centrum voor Creatieve Opvoeding in Kaapstad. Haar zes medewerksters hebben deze opleiding ook gevolgd of zijn door Zoleka zelf opgeleid.

Ikwezie Lokusa ligt vlakbij Kaapstad, midden in de sloppenwijk Tambo Village. Met veel doorzettingsvermogen heeft Zoleka het kinderdagverblijf opgericht. Ze vond verschillende manieren om het benodigde geld bijeen te brengen en mocht van de autoriteiten zelfs een stukje grond gebruiken. Tijdens twee schoolvakanties hebben Duitse vrijeschoolleerlingen aan het verblijf gebouwd. Het gebouw heeft nu drie lokalen, een keukentje en enkele toiletten. Ook is er een omheind speelterrein met speeltoestellen.

Vakantie of niet, de opvang is elke werkdag open. In een vast dagritme wordt er gespeeld, gegeten, voorgelezen en geslapen. De 78 kinderen die naar het verblijf komen, zijn verdeeld over drie groepen: baby's, peuters en kleuters tot vijf jaar. De kinderen zijn afkomstig van verschillende stammen, enkele zelfs uit andere landen. Hoewel de ouders arm zijn, proberen zij toch een klein beetje bij te dragen aan de kosten voor de opvang. Ze weten dat hun kind er veilig is en een maaltijd krijgt. Ze brengen hun kinderen vaak al in de ochtend en halen ze pas 's avonds weer op.

Het succes van Zoleka's project heeft ook een keerzijde. Door haar vermeende rijkdom is ze de dupe geworden van de criminaliteit. Misdadigers drongen haar huis binnen waar haar oudste zoon aanwezig was. Hij heeft het bezoek niet overleefd. Ondanks haar grote verlies, blijft Zoleka opgewekt doorgaan met haar project. De vraag naar opvang groeit en er is goedkeuring gegeven voor de bouw van een nieuw lokaal. Het nieuwe lokaal mist nog veel. Om bedden, stoelen, tafels, speelgoed en krijtjes te kunnen kopen hoopt Zoleka op financiële steun.

Zoleka Khutshwa en Irene Storm

Als u Zoleka's project wilt steunen wilt u dan het project nummer 10009229 erbij vermelden?

Vietnam kinderen van Tho Trang

VIETNAM

Groei in Vietnam zet door!

Vier jaar geleden bracht ik als portefeuillehouder voor het eerst een bezoek aan Vietnam. Ik bezocht in Ho-Chi-Min City de enige drie kleine kleuterscholen, die toen nauwelijks enige vooruitgang vertoonden.
Anderhalf jaar geleden vond echter een doorbraak plaats toen enkele betrokken jonge ouders een Facebook-actie begonnen. Ik was zeer benieuwd wat ik zou aantreffen!

Mijn reis begon in Hanoi, waar ik Huong ontmoette, een van de "Facebook-vrouwen". Zij was wiskunde professor aan de universiteit van Hanoi, maar zegde haar baan op om zich volledig te kunnen wijden aan de Waldorf kleuterschool, die twee jaar geleden zijn deuren opende. Ze noemen zich een "Steiner inspired Kindergarten", want van de tien leidsters heeft de helft de volledige Waldorf Early Childhood cursus gevolgd. Er zijn nu vijfenveertig kinderen (van een tot vier jaar). De school is een hoog gebouw in een rustige woonwijk van Hanoi , gelegen aan een klein park waar de kinderen kunnen spelen. De ouders komen voornamelijk uit de middenstandklasse. Huong wil ook een kleuterschool opzetten voor kansarme kinderen en beide scholen zo mogelijk combineren. Zij organiseert workshops voor de ouders om meer achtergrond te geven over de antroposofie en de pedagogie van Steiner. Ze wijst hun erop, dat zij hun levenswijze thuis dienen aan te passen, voordat hun kinderen naar de Waldorf school kunnen gaan. Huong vertaalt zelf veel werken van Steiner in het Vietnamees en plaatst deze op de website. Haar belangrijkste streven is om in het najaar te kunnen starten met een basisschool om continuïteit te bieden aan ouders en kinderen.
In Danang, een grote stad gelegen in het midden van het langgerekte land, trof ik een vergelijkbare situatie aan. De kleuterschool is in september van het vorig

jaar begonnen met vijfentwintig kinderen. Er is een wachtlijst. Ook in Danang wil men doorgroeien naar een basisschool.

Groene Bamboe

Daarna bezocht ik Ho-Chi-Min City, het voormalige Saigon. In deze stad zijn nu vijf kleuterscholen en men is begonnen met een basisschool (drie klassen, twintig kinderen). Tre Xanh ("Groene Bamboe") is de naam van de basisschool, waar ook een gelijknamige kleuterschool aan verbonden is. De kleuterschool, vier jaar geleden nog noodlijdend met maar 22 kinderen, is nu een bloeiende school met negentig kinderen en een lange wachtlijst! De school is verhuisd naar een nieuwe locatie met moestuin, speeltuinen voor verschillende leeftijden, grote keuken en zelfs een conferentiezaal, waar de Early Childhood cursussen worden gehouden.

In deze aangename nieuwe omgeving ontmoet ik een andere "Facebook-vrouw", Thao, en ook Thanh Cherry, de oprichtster van de Waldorf-beweging in Vietnam. Thanh is een innemende wijze vrouw, die mij veel vertelt over de moeilijke omstandigheden waaronder in Vietnam nog steeds gewerkt moet worden. In tegenstelling tot China, waar de overheid begrip toont voor de vrijeschool en waar zelfs soms sprake is van openlijke steun, worden de Waldorf-scholen in Vietnam tegengewerkt. Een basisschool moet voldoen aan het overheidscurriculum en kan anders alleen illegaal opereren met het gevaar bij inspectie te moeten sluiten. Alleen internationale scholen zijn met een afwijkend curriculum welkom.

Kansarme kinderen

Van alle kleuterscholen in Vietnam ondersteunt het IHF twee scholen in financieel opzicht, omdat de ouders het schoolgeld (32 euro per maand) niet kunnen opbrengen. Het zijn de Thanh-Lan en de Dieu Giac school.

De Dieu Giac school is een bijzondere school. De kleuterschool is onderdeel van een Boeddhistisch weeshuis. Er worden jaarlijks tientallen kinderen te vondeling gelegd. Het klooster onderhoudt de kinderen, maar het geld is niet toereikend. De hoofdnon heeft sympathie voor de Steinerpedagogie, die volgens haar goed aansluit bij de Boeddhistische leer.

Bert in gespek met Than Cherry

De Thanh-Lan school , gelegen buiten HCM-City met zestig kinderen en een wachtlijst van tien, heeft het moeilijk. De ouders zijn werkzaam in de rubberplantages en hebben het niet breed. De school wordt tegengewerkt door de lokale overheid, die de school restricties oplegt en regelmatig controleert. Lan, het schoolhoofd, zorgt er dan bijvoorbeeld voor dat er bij controle nep rekenschriftjes ter inzage liggen.

Mentoren en vakleerkrachten gevraagd

Behalve voor de Dieu Giac en Thanh-Lan kleuterscholen kunnen de ouders het schoolgeld zelf betalen. Er is echter in alle gevallen wel dringend behoefte aan kwaliteitsondersteuning. Dat kan door teacher trainingen, die nu zowel in Hanoi als HCMC gehouden worden. Maar de scholen vragen mij ook om buitenlandse input van kennis en ervaring in de vorm van mentoren, coaching on the job en vakleerkrachten. Het IHF is op zoek naar leerkrachten, die voor een langere (maanden) of een kortere (weken) periode op vrijwillige basis uitgezonden willen worden. Het IHF kan een deel van de reiskosten voor haar rekening nemen. Wie hiervoor belangstelling heeft en denkt in aanmerking te komen, kan zich richten tot het secretariaat van het IHF.

Bert Harms, portefeuillehouder Z-O-Azië

Wilt u de scholen Dieu Giac of Thanh-Lan financieel steunen, dan kunt u geld overmaken naar de Triodosbank, NL03TRIO0212195050 o.v.v. code 6009347

Links: Ritman en Bhisnu, de oprichters van Maitreya Patsala

NEPAL

Bezoek aan de vrijescholen - Februari 2017 - In oktober 2015 reisde ik op vraag van Anselma Remmers van het IHF voor de eerste keer naar Nepal. Ik heb toen een tiental dagen cursus gegeven in Pokhara aan twintig leraren, waarvan enkelen uit de Tashischool, Ankuran en de Matreya Patschula te Pokhara. In de ochtenden gaf ik een inleiding in de antroposofische menskunde, in de twaalf zintuigen en de temperamenten. De middaguren werden besteed aan kunstzinnig werk en communicatietechnieken. Het waren intensieve, maar zeer vreugdevolle dagen met een enorme honger naar inhoud.

In 2017 februari bezocht ik de school in Pokhara opnieuw. Enorm was de vreugde van het weerzien. Vooral daar ze in april 2016 ook een week bij mij thuis hadden gelogeerd. Ik was enorm verrast door de enorme hoeveelheid werk die er in anderhalf jaar was verzet. De drie mensen voor de klas zijn werkelijk natuurtalenten. Ze hebben nu tien kleuters en zes eersteklassers. Onder hen een zwaar autistische jongen en een meisje in een rolstoel. De liefde en het geduld en de humor waarmee Ritman, de oprichter van de school, deze kinderen begeleidt is meer dan hartverwarmend. Daarnaast reist hij elke twee maanden naar Hyderabad in India om de euritmieopleiding te volgen voor de komende vijf jaar!! Ook zijn ze een bibliotheek aan het opzetten om de antroposofie voor iedereen in Nepal toegankelijk te maken! Mocht u Engelstalige boeken hebben of weten, dan zijn deze van harte welkom. Als u ze mij toestuurt zal ik ze meenemen.

We hebben gewerkt aan het leerplan van de eerste en de tweede klas, die dit jaar april zijn gestart. Daarnaast hebben we een bijzondere manier van studeren beoefend om daarin de instrumenten imaginatie, inspiratie en intuïtie meer en bewuster in te zetten. Nieuw was ook het houden van een kinderbespreking. Na hun bezoek aan mijn school in Venlo, en de ouderacademie daar zijn ze in Pokhara ook gestart met een gelijksoortig initiatief. Ze komen nu een keer per maand met ca. twintig mensen bijeen om elkaar te ontmoeten, te studeren en kunstzinnig en praktisch te werken aan de verbreding en verdieping van de vrijeschoolpedagogie. Al met al een vruchtbare en vreugdevolle waardevolle samenwerking!!

Mijn tweede werkweek bracht ik door op de Tashi-

school in Kathmandu. Het was inmiddels mijn derde bezoek aan deze school. Zeven jaar geleden, als toerist op bezoek in Nepal, was ik hier voor het eerst een dag. De taxi reed me tegen mijn bedoeling in, de eerste dag het terrein op. Het was Holi feest. Voor ik het wist werd ook ik bepoederd met allerlei kleuren op mijn gezicht en maakte zo een harmonieus onderdeel uit van het geheel. Het weerzien met de leraren was fantastisch. De school die ik anderhalf jaar geleden nog beschadigd en grauw aantrof, was op initiatief van de directrice Nima Leky Sherpa met enkele collega's in vakantieperiodes volledig van binnen en van buiten beschilderd. Het beschadigde dak was gerepareerd. Alles zag er weer prima uit.

Gedurende vijf dagen hebben we ook hier gewerkt aan de kinderbespreking. Het kind dat we voor deze week hadden uitgezocht om in onze aandacht te plaatsen, zagen we met de dag opener en blijer worden. Het werkte dus al meteen! De interesse en betrokkenheid was enorm. De dankbaarheid nog groter. De twee weken ervoor was er een internationale groep mensen op bezoek die aan traumabegeleiding doet en geweldige activiteiten met de kinderen heeft gedaan. Terwijl ik er was, was er ook een echtpaar, ervaren vrijeschoolleraren van een Amerikaanse Highschool, die zich bezig hielden met het maken van nieuwe speeltoestellen. Intussen heb ik ook een nieuw initiatief bezocht; een nieuwe kleuter- en peuterklas in een ander deel van Kathmandu. Ook een dag voor de ouders op de Ankuran school was een feest met veel zang en dans. Dan kwam er tijdens mijn werkweek een man op bezoek, die in een bergdorp zijn school na de aardbeving opnieuw aan het opbouwen was. Na een intensief gesprek met een toerist, een vrijeschoolleraar die een trektocht maakte, besloot de man dat het opbouwen van de buitenkant ook een vernieuwing van de binnenkant verdiende en wel een vrijeschool. Graag wil hij zich aansluiten bij de bestaande scholen, die sinds een jaar maandelijks bij elkaar komen en samen studeren.

Al met al is er een gigantische ontwikkeling gaande, gedragen door zeer kundige en enthousiaste leraren. Ik kijk al weer uit naar het volgende bezoek en hoop met een aantal mensen een wat uitgebreidere cursus te kunnen organiseren voor alle vrijeschoolleraren van Nepal en eventueel van Noord-India in de stijl zoals we al tientallen jaren in Zutphen doen. De grote uitdaging blijft steeds om de scholen zo te ondersteunen, dat elke school een identiteit ontwikkelt passend bij de eigen cultuur en streek.

Heel veel dank aan alle mensen in Nepal en de mensen van het IHF, waarvan Anselma in het bijzonder.

Peter Giesen, Rudolf Steiner Educare, Klassenleraar, docent pedagogische en kunstzinnige vakken, 06-28765814

U kunt uw bijdrage overmaken op NL03TRIO 0212 1950 50 mvv code 60009368. Maitraya Pathsala

Midden: Peter Giessen en Marja Maria uit Nederland in Maitreya Pathsala, Pokhara, Nepal

Figueras

PORTUGAL

Figueras In een mooie groene vallei tussen Boliqueime en Albufeira ligt een biologische boerderij. Tussen de sinaasappelbomen en de groentebedden staat een kleuterschooltje voor twintig leerlingen.
Drie jaar geleden ontmoetten we Angelique en Vasco op de universiteit in Faro waar wij een lezing gaven over de vrijeschoolpedagogiek. Zij vertelden over hun boerderijschool en hun verlangen om meer te horen over de vrijeschool.
Vorig jaar hebben we op het schooltje de ouders verteld over het leerplan en dit voorjaar zaten we achterin de klas, spraken met het bestuur, hielden een ouderavond en in het vliegtuig schreven wij, moe maar voldaan, een aanbevelingsbrief voor de federatie in Spanje waar de school nu de status van Vrije School gaat aanvragen. Het gaf ons grote voldoening om dit te doen. Het werk met de enthousiaste leerkrachten en betrokken ouders zullen we niet snel vergeten.
Verder bezochten we alweer voor de vijfde keer de school Oliviera in Figueras, waar we bekende maar ook weer nieuwe leerkrachten ontmoetten en waar alweer een nieuw klaslokaal bij het hoofdgebouw op het terrein was gebouwd. Er staan nu vier losse lokalen en een hoofdgebouw met klaslokaal en een eetzaal, die tevens handwerkruimte is. Er zijn nu geen combinatieklassen meer en hoewel er nog veel behoefte is aan coaching in de klas, kennisoverdracht m.b.t zorgleerlingen en feedback voor de leerkrachten, voelt het nu toch echt als een volwassen school.
Voor het laatst bezochten we ook het schooltje in Malhao bij de Spaanse grens, dat jammer genoeg geen school meer is maar een cultureel centrum voor kinderen. Hier hebben we nog de hele dag gewerkt met jonge ouders en begeleiders en gesproken over de vertelstof en geoefend met het vertellen van verhalen. In de middag werd er hard gewerkt in de workshop vormtekenen. Het was weer een rijk programma vol mooie ontmoetingen met boeiende, idealistische mensen! Voor ons was het een goed bestede voorjaarsvakantie en vol verhalen zijn we weer aan het werk gegaan in onze eigen scholen.

Saskia Barkmeijer en Ria Buscop

PORTUGAL

Jardim De Infancia Waldorf Internationaal

Na drie jaar is er toestemming om te bouwen! Al langere tijd bestaat de noodzaak om de kleuterschool uit te breiden en een gebouw voor een crèche te realiseren. Elk jaar hebben we meer en meer ouders die geïnteresseerd zijn in vrijeschoolonderwijs. Nu heeft de kleuterschool het punt bereikt dat we geen kinderen meer kunnen plaatsen, we zitten helemaal vol! Dat komt mede doordat het onderwijsklimaat in Portugal vaak verre van kindvriendelijk is. Het is geen uitzondering dat openbare kleuterscholen in Portugal hun kinderen bijvoorbeeld voor de televisie zetten. Ouders zijn op zoek naar andere vormen van onderwijs, naar een meer kindvriendelijke omgeving. Regelmatig komen ze tijdens hun zoektocht bij onze kleuterschool terecht.

We hebben mede besloten om een crèche te bouwen, omdat in veel gevallen zowel vader als moeder moeten werken om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Om die reden bestaat er al een aantal jaren een dringende vraag van ouders om ook een vrijeschoolse crèche te beginnen. In het verleden hebben we geprobeerd om aan deze wens te voldoen. Helaas kregen we van de overheid geen toestemming. Nu, na drie jaar van worstelen met de bureaucratie, zijn we enorm opgelucht en blij dat we toestemming hebben gekregen om te bouwen en een crèche te beginnen. Natuurlijk moet er nog veel gebeuren maar nu kunnen we aan de slag met bouwplannen en fondswerving!

Namens Jardim De Infancia Waldorf, Karolina Jeruzal, Anton Klein

Als u dit initiatief wilt ondersteunen dan kunt u uw bijdrage overmaken op
NL03 TRIO 0212.1950.50 m.v.v. code 40009322

Escola Waldorf A Oliveira, Algarve

heeft momenteel een spannend en succesvol schooljaar. De school is enorm gegroeid, we hebben maar liefst tachtig leerlingen. We hebben een eerste klas met 21 leerlingen: onze grootste klas in de geschiedenis van deze school. Onze ouders tellen momenteel maar liefst 22 nationaliteiten.

Wij zijn erg blij dat we een leraar voor elke klas hebben. Door deze groei hebben we een nieuw klaslokaal nodig dat deze zomer gebouwd gaat worden. Wij zijn ontzettend dankbaar dat de twaalfde klas van Esslingen Waldorf School in Duitsland hiermee aan de slag ging als eindproject. Ze hebben tien dagen gekampeerd in onze school en hebben ons prieel getransformeerd tot een mooie ruimte voor onze tweede klas.

We zijn nu aan het zoeken naar een geschikte locatie in de buurt waar we onze droom, namelijk onze eerste zevende klas, waar kunnen maken.

Onze seizoensfeesten, zoals het Festa Da Sao Martinho worden bijgewoond door veel ouders. Het Kerstfeest werd gehouden in de mooie Guadalupe kerk, waar de kinderen euritmie, koor en theater presenteerden. De kerk barstte uit zijn voegen door de vele ouders. De dag werd afgesloten met een gezamenlijke lunch en feest.

Dit jaar was onze school lid van de organisatiecommissie van het eerste Vrije school congres in Portugal. Dit werd afgelopen januari gehouden in Lissabon. Een mijlpaal in de geschiedenis van het Vrije school onderwijs in Portugal!

Namens Escola Waldorf A Oliveira, Marisa Jesus

Als u Escola Waldorf A Oliveira wilt ondersteunen dan kunt u uw bijdrage overmaken op: NL03 TRIO 0212 1950 50 onder vermelding van code 40093221

SPANJE

La Escuela Artaban-Madrid

Antonio's zoon heeft behoefte aan passend onderwijs. Vier jaar lang zat hij op de vrijebasisschool Artabán in Madrid. Daar kreeg hij ondersteunend onderwijs. "Op deze school heeft mijn zoon geleerd hoe hij zich in de maatschappij moet gedragen en waar zijn mogelijkheden liggen", vertelt Antonio.

De Artabán school is een vrijeschool in de bergen van Madrid. In 2004 nam een aantal ouders samen met een gespecialiseerde leerkracht het initiatief voor de oprichting van deze speciale basisschool. Toen een aantal jaren later ook leerlingen en leerkrachten uit het reguliere onderwijs zich aansloten, kreeg het concept vorm. Het was in Spanje hoog tijd voor een vrijeschool waar elk kind een plek kreeg, ongeacht zijn of haar specifieke onderwijsbehoeften.

Inmiddels is Artabán uitgegroeid tot een door het Ministerie van Onderwijs erkende school van 116 leerlingen. De kinderen zijn verdeeld over zes klassen voor regulier en drie klassen voor ondersteunend onderwijs, met behoud van onder andere kunsttherapieën en heilpedagogiek. Om te beantwoorden aan de individuele behoeften van leerlingen, kunnen leerlingen de onderdelen uit het reguliere en speciale onderwijsaanbod afwisselen. Het zorgt voor een voortdurende interactie tussen alle leerlingen die zowel op het cognitieve als op sociaal-emotionele niveau van elkaar leren.

Hoewel de school een vereniging zonder winstoogmerk is, is ze er in geslaagd te overleven en te groeien. Dit alles zonder financiële hulp van overheid of een andere instantie. De inzet en betrokkenheid van ouders en leerkrachten is hier heel belangrijk in. Van het maken van schooltafeltjes tot het doneren van planten, iedereen draag zijn steentje bij. Momenteel wordt alles bekostigd met het schoolgeld dat voor elk kind gelijk is, ongeachte de speciale onderwijsbehoeften waarvoor geen subsidie vanuit de overheid wordt verstrekt. Helaas is het de afgelopen jaren onmogelijk geweest om een spaarpotje te maken.

Omdat Artabán nodig moet uitbreiden hebben we uw steun nodig. De wachtlijst voor de school groeit en het huidige gebouw is te klein geworden om nieuwe leerlingen te verwelkomen. Bovendien is er behoefte aan een antroposofische gespecialiseerde arts, therapeuten, muziekinstrumenten en andere materiaal. Zonder eigen middelen is het voor de school echter onmogelijk om een lening te krijgen voor een nieuw gebouw. Er wordt hard gewerkt om een stichting te worden om zo onze mogelijkheden te vergroten, maar ook daarvoor hebben we alle (financiële) hulp nodig die we maar kunnen krijgen.

De Artabán school voelt voor kinderen - die vaak een lange zoektocht naar geschikt onderwijs en veel afwijzingen achter de rug hebben - als een echt 'thuiskomen'.
Wilt u ons helpen deze plek te laten voortbestaan en toegankelijk te maken voor meer kinderen?
Om zoveel mogelijk mensen te bereiken heeft een vader van een van onze leerlingen geholpen om een video te maken. Als u een kijkje in de Artabán school wilt nemen en ons zo een beetje wilt leren kennen kan dat via http://bit.ly/2pLVhY2
(Met Nederlandse ondertiteling via instellingen)

Muchas gracias,
Namens La Escuela Artabán, Esther Kan

Als u dit initiatief wilt ondersteunen dan kunt u uw bijdrage overmaken op rekening NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v code 40093239

La Escuela Waldorf Vallgorguina

is gelegen in een prachtige natuurlijke omgeving net buiten het dorpje Vallgorguina, omringd door groene bergen en bossen, 45 km ten noorden van Barcelona. De school werd in 2005 opgericht door enkele families en leraren die, met veel enthousiasme en schaarse middelen, het mogelijk gemaakt hebben dat de school is uitgegroeid tot twee kleuterklassen en zes onderbouwklassen, in totaal negentig kinderen.
Na het overwinnen van allerlei obstakels (de school is zes keer veranderd van gebouw en plaats!) is de school nu gevestigd op een oud landgoed; verschillende ruimtes zijn in de loop van de tijd verbouwd tot klaslokalen. Om een vergunning van de regering te verkrijgen en aan alle eisen te voldoen was nog een grote investering van geld en mankracht nodig, dat laatste voornamelijk door ouders en leerkrachten. Uiteindelijk, in 2014, werd de school officieel erkend door het ministerie van onderwijs van de regering van Catalonië.
Momenteel hebben alle leerkrachten een opleiding tot vrijeschoolleerkracht gevolgd, of zijn nog in opleiding. Er zijn drie vakdocenten; voor engels, voor euritmie en voor het schoolorkest. Met regelmaat worden er in de school cursussen en workshops georganiseerd in het kader van de vrijeschoolpedagogie, gezondheid of kunst.
Vandaag de dag is de economische balans van de school in evenwicht, maar alleen dankzij de (te) lage salarissen van de leerkrachten en schoonmaak door ouders.

Als u dit initiatief wilt ondersteunen dan kunt u uw bijdrage overmaken op: NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v. code 40093240

SPANJE

Escuela Waldorf Alicante

Voor veel Nederlanders die verlangen naar de zon, is Alicante een favoriete bestemming. Met haar warme zeewater, stranden en zeegezichten ontvangt de kuststad de mensen hartelijk. In een van de voorsteden ligt de vrijeschool van Alicante. Steeds meer ouders zoeken naar een andere manier van lesgeven en wij willen aan die vraag beantwoorden. Ondanks de administratieve en economische problemen die op ons pad komen, houden we stand. In 2013 gingen we met veel enthousiasme met de school van start. Het project was helder, nobel en eigentijds. Toch leek onze nobele gedachte gekleed in een mantel van een bedelaar: het lichaam van de school bestond uit twee kleine klaslokalen die in het verleden als garage en magazijn diende. Met vele werkende handen en de kracht en het enthousiasme van de ouders zijn de ruimtes tot lokalen getransformeerd. Omdat het project solide was, groeide ondertussen de betrokkenheid van de ouders. De yurt (een Mongolen-tent) bleek het meest geschikt als klaslokaal. De esthetiek en de warme omhelzing van de ronde ruimte is prettig en bovendien kan een yurt worden verplaatst. Dat is relevant, omdat de kans groot is dat we binnen niet al te lange tijd naar een andere locatie gaan. De yurts die nu als klaslokaal dienen, zijn de trots en vreugde van de schoolgemeenschap.

We hebben nu drie yurts en de verbouwde garage die als klaslokaal dienen. In de vier lokalen geven zes docenten les aan veertig kinderen. Ondertussen blijft de school groeien. Er is behoefte aan een nieuwe yurt voor de nieuwe vijfde klas. De economische omstandigheden vragen echter om veel creativiteit en opoffering van zowel de gezinnen als de docenten. Financiële hulp van buitenaf zou dan ook een grote opluchting zijn voor de hele gemeenschap.

Namens Escuela Alicante, Jesus Lopez

Als u dit initiatief wilt ondersteunen kunt u uw bijdrage overmaken op: NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v. code 40093235

ITALÏE

Maestra Natura is een vrijwilligersvereniging van ouders die onderwijs willen bieden aan kinderen van twee tot twaalf jaar. Het schooltje is gevestigd op een boerderij met vele dieren in Castel San Gimignano, hartje Toscane, en is tevens biologische honing- en kaasmakerij. Uitgangspunt is dat we kunnen leren van wat de natuur ons aanreikt.

Het project werd in 2005 aanvankelijk opgezet vanuit de filosofie van Maria Montessori, en gaandeweg zijn we in contact gekomen met de ideeën van Rudolf Steiner die nu deel uitmaken van de visie.

Sinds een paar jaar worden we begeleid door een vrijeschoolpedagoge (Monica Zambon) die drie keer per jaar een aantal dagen bij ons komt om advies te geven aan leerkrachten en ouders. Naast observatie van de kinderen, geeft zij een seminar aan de volwassenen over een bepaald onderwerp dat de opvoeding aangaat, wat tevens dient tot versterking van onze gemeenschap. Deze begeleiding is voor ons een grote rijkdom.

Momenteel bestaat de vereniging uit twaalf families (veertien kinderen) en drie begeleiders. Ook de ouders dragen bij in de vorm van kunstzinnige workshops of boerderij-activiteiten (brood bakken, vilten, moestuin verzorgen, honing en kaas maken enz., ieder naar gelang zijn vermogen en kunnen) en de interesse in ons project groeit!

Als alles goed is, gaat er in september een zesde klas (met zes kinderen) van start. Er is ook vraag naar een eerste klas. Aangezien wij een vrijwilligersvereniging zijn, krijgen de begeleiders alleen een onkostenvergoeding, geen salaris. De ouders betalen een bijdrage voor de dagelijkse onkosten (huur, vaste lasten). Er blijft maar weinig over voor mooi materiaal zoals dat van Stockmar.

De ontmoetingen met Monica Zambon kosten vijfhonderd euro per sessie en kunnen wij niet betalen uit de ouderbijdrage. Hiervoor vragen wij wederom de ouders om hulp. Daarom zouden wij heel blij zijn met een bijdrage om deze kosten minimaal tot de helft te verminderen.

Namens Maestra Natura:
Inger Oosthoek, Marianna Sauro, Lara Fondelli

Als u dit initiatief wilt ondersteunen kunt u uw bijdrage overmaken op:
NL03 TRIO 0212 1950 50 m.v.v. code 40093242

TURKIJE

Ook in Turkije gebeurt er heel wat!

Bij mijn bezoek aan Turkije in oktober ontdekte ik maar liefst tien nieuwe initiatieven voor kleuterklassen. In Istanbul en in Bodrum wil men in september als alles meezit met tweemaal een eerste en tweede klas beginnen.
Bij het project Nisan in Istanbul, waar de foto's voor dit artikel zijn gemaakt, zijn nu drie speelgroepen en drie kleuterklassen. Men heeft een heel lastig jaar achter de rug door alle onrust in het land en het daarmee samenhangende vertrek van kinderen uit de kleuterklas.

Een donatie kan onder vermelding van code: 50093305 (Nisan).

Een andere kleuterklas is ontstaan doordat negen moeders van Nisan (gelegen in het Aziatische deel van de stad) graag een kleuterklas aan de Europese kant van Istanbul wilden. En zo geschiedde. Sinds midden oktober is men open en Omer Ozkan, de oprichter van Nisan helpt mee bij de begeleiding van de actieve oudergroep. We wensen hen veel succes! Nederlandse begeleiding in de vorm van coaching is zeer welkom! Neem daarvoor even contact op.

Als laatste bezocht ik de kleuterklas Prince Island die ook midden oktober voor het eerst openging in een prachtig pand waar plek is voor drie kleuterklassen. De kleuterklas ontstond met steun van diverse eilanders die families naar het vaste land zagen vertrekken voor de scholing van de kinderen. Zij namen daarop zelf initiatief voor beter onderwijs om deze families een alternatief op het eiland zelf te bieden! We wensen hen veel succes op deze unieke plek! Een docente die lang geleden op een vrijeschool in Frankfurt een ondersteunende rol had en een jonge Turkse gediplomeerde collega begeleiden de groep. Er is ondersteuning gewenst op het inhoudelijke vlak. Wie wil er enkele dagen naar toe? Een bescheiden dagvergoeding is mogelijk.

Neem voor beide coaching-vragen graag contact op met: liard.kranen@internationaalhulpfonds.nl

's Middags mogen de kinderen hier slapen

HAÏTI

Steun aan L'École du Village

2016 lijkt alweer zo lang geleden. Toch zal dit jaar voor velen in het geheugen gegrift staan. Zeker bij de bewoners van het eiland Haiti. Daar is de orkaan Matthew in de herfst flink tekeer gegaan. Op 4 oktober 2016 is Matthew, een orkaan van de vierde categorie met windsnelheden tot 225 km/h, over het eiland getrokken, een spoor van vernieling achter zich latend.

Op Haiti bevindt zich de Waldorfschool "L'Ecole du Village" (bij Torbeck). Deze school biedt opvang en onderwijs aan zo'n 130 kinderen tussen de twee en twaalf jaar. De school ligt aan de zuidkant van het eiland, waar de orkaan lelijk huis heeft gehouden. Veel gebouwen, de oogst en diverse soorten infrastructuur zijn verwoest. Kinderen en volwassenen zijn gewond geraakt of hebben dierbaren verloren. Het schoolgebouw is erg getroffen door de orkaan. Schoolmaterialen zijn verdwenen door de orkaan of zo toegetakeld dat ze niet meer bruikbaar zijn. Van de school stonden alleen de muren nog overeind.

Voor de kinderen en hun gezinnen is de school een centrum van hun bestaan. Op school krijgen de kinderen bijvoorbeeld dagelijks warme maaltijden en kleren, namelijk een schooluniform. De gezinnen hebben in veel gevallen alles verloren door de orkaan. De school is daarom van levensbelang voor de kinderen. Daar hebben ze een vast punt in deze moeilijke tijden.

Een eerste schenking van het IHF is als noodhulp naar Haiti gegaan om de infrastructuur, bijvoorbeeld de dakbedekking, de watervoorziening, de klaslokalen, etc. te kunnen bekostigen. Want deze waren grotendeels verwoest. Het gebouw moet ook aardbevingbestendig zijn. Enkele foto's kunnen de situatie beter weergeven dan woorden. De wederopbouw zal enkele tienduizenden euro's kosten.

Francis van Maris

U kunt uw bijdrage overmaken op NL03TRIO 0212 1950 50 mvv Torbeck Haïti.

PEETKINDEREN

Teken voor de Toekomst Bijna nergens ter wereld bestaat voor vrijescholen de luxe van overheidssubsidie zoals wij die kennen. Met de Solidariteitsactie willen wij zoveel mogelijk kinderen in de gelegenheid stellen om toch vrijeschoolonderwijs te volgen. Deze vorm van fondswerving blijkt heel positief te werken, omdat er een constante bron van inkomsten ontstaat waardoor de leerkrachten, kinderen en ouders in de projecten zich gewaardeerd en erkend voelen door betrokken mensen in het buitenland. Met de Solidariteitsactie kunt u buitenlandse vrijescholen steunen door het schoolgeld te betalen voor kinderen van weliswaar onvoldoende draagkrachtige, maar vaak erg gemotiveerde ouders. Het geld gaat naar het kinderfonds op de school. U kunt bij uw sponsoring aangeven van welke school u kinderen wilt sponsoren. Ook individuele peetschappen zijn mogelijk via dit Solidariteitsfonds. Zie daarvoor o. a. de kinderen hieronder.

Felix en **Cleo** zijn broer en zus. Cleo is zeven en zit in de eerste klas van **Caracol ao Sol, Portugal.** Felix is vijf en gaat volgend jaar naar de eerste. Het zijn heel sociale en vriendelijke kinderen. Ze zijn erg kunstzinnig en zingen en spelen graag. Van een stukje bijenwas maakt Felix in een mum van tijd een vrouw met lange rok en Cleo voert samen met haar vriendinnen kleine toneelstukjes op. Samen maken ze hele dorpjes van zand, steentjes en stokjes die ze op de speelplaats vinden.
Hun ouders, die actief betrokken zijn bij de school, hebben helaas geen vast werk. Een sponsor zou hun erg helpen.

Alaya wordt dit jaar elf en zit in de vijfde klas van **École Chant'Arize,** in **Campagne-sur-Arize, Frankrijk**. Het is een vrolijk meisje, met een sterke wil. Ze is dyslectisch, doet heel goed haar best en maakt flinke vorderingen bij het rekenen. Ze heeft het erg naar haar zin op Chant'Arize. Ze houdt van handwerken en zingen, ze kan goed met haar klasgenoten opschieten en is een echte vredestichtster. Haar alleenstaande moeder is een grote steun voor de school. Ze is bezig met een opleiding fysiotherapie en heeft daardoor nu weinig inkomen.

Milo wordt in mei zeven jaar. Hij zit in de eerste klas van **À Oliveira, Escola livre do Algarve, Portugal.** Hij is een intelligente en gevoelige jongen met een groot empathisch vermogen. Hij kan zich goed concentreren, maakt interessante constructies en is heel inventief in het bedenken van praktische oplossingen. Het gezin telt drie kinderen, waarvan de jongste een jaar is. Zijn vader is ovenbouwer en zijn moeder masseur. Als zzp-er is het nu heel moeilijk in Portugal om het hoofd boven water te houden.

Nataly wordt in april vier jaar. Ze zit op de kleuterschool van **Ein Bustan,** in **Kiryat Tivon, Israël,** waar ze het heel erg naar haar zin heeft, Ze kan goed opschieten met de andere kinderen. Het lijkt erop dat ze een talenknobbel heeft. Ze heeft al een grote woordenschat in haar moedertaal, het Arabisch, maar kent ook al heel wat woorden in het Hebreeuws en Engels. Ze speelt graag 'moedertje' met de poppen in de poppenhoek, maar bouwt ook heel graag met de blokken. Ze is heel dol op haar opa en oma. Haar vader werkt maar verdient daarmee niet voldoende om het hele schoolgeld te kunnen betalen.

Omar wordt eind september vijf. Hij zit op de kleuterschool van **Ein Bustan, in Kiryat Tivon, Israël.** Eind vorig jaar heeft Omar een broertje gekregen. Omar is een gevoelig jongetje dat het op Ein Bustan erg naar zijn zin heeft. Hier ontwikkelt hij zich goed, omdat hij die aandacht krijgt die hij nodig heeft. Hij boetseert, schildert en puzzelt graag, kan goed met dieren omgaan en vindt het leuk om de kippen en de geiten te voeren. Met water spelen vindt hij het allerleukste. Zijn ouders werken allebei maar hebben te weinig inkomen om het volledige schoolgeld te betalen.

Omar gaat naar de vrijekleuterschool **'Hut'** in **Sarajevo, Bosnië.** Hij is blij dat hij daar kan spelen met zijn vriendjes. Toen hij voor het eerst binnenkwam, kwam hij over als een verlegen en teruggetrokken jongetje dat het zichtbaar moeilijk had. Nu is hij heel sociaal en speels, niet langer afwezig in de klas. We willen hem graag in de klas houden tot hij naar de basisschool gaat. Zijn ouders waarderen onze werkwijze en de dingen die de vrijeschoolpedagogiek te bieden heeft. Ze kunnen echter het schoolgeld niet betalen. We zoeken naar iemand die bereid en in de gelegenheid is om 75 euro per maand te doneren, zodat Omar bij ons op school kan blijven. Hij is nu vijf jaar oud en hij zou heel graag nog twee jaar op onze school blijven voordat hij klaar is om de stap naar de basisschool te maken.

Wat kunt u doen?

- U kunt donateur van het IHF worden voor een bedrag naar keuze. Per maand (minimaal 2.50 euro) of per jaar (minimaal 30 euro). U ontvangt dan twee maal per jaar ***de rOndbrief***.
- U kunt een bijdrage storten voor een specifiek project (o.v.v. de code).
- Of voor de algemene middelen
- U kunt denken aan een legaat ten behoeve van het IHF.
- U kunt de Solidariteitsactie steunen door een bedrag te storten op onze rekening o.v.v. code 9370, Solidariteitsactie. Dit geld gaat naar het kinderfonds van de school van uw keuze. Hieraan is geen peetschap verbonden.
- U kunt peet worden en - voor langere tijd - het schoolgeld voor een kind betalen. U krijgt via het IHF de naam en een korte beschrijving van het kind met een foto en eens per jaar een kort verslag van z'n ontwikkeling.

N.B.1: Omdat niet iedereen het volledige schoolgeld kan betalen (de bedragen liggen tussen € 25 en € 250 per maand) bestaat ook de mogelijkheid een peetschap met anderen te delen.

N.B.2: Voor scholen is het vaak heel moeilijk iemand vrij te maken die de administratie van de peetschappen bijhoudt. Wij hopen dat u er begrip voor hebt als de informatie over de kinderen eens niet zo vlot binnenkomt.

N.B.3: Geef altijd duidelijk aan voor hoeveel jaar u een peetschap wilt. In principe gaan we ervan uit dat u voor langere tijd peet wordt. Stoppen met een peetschap kan alleen door schriftelijke opzegging bij het secretariaat van het IHF.

Machtigingskaart

Stuur de ingevulde machtigingskaart in een gefrankeerde envelop naar:

Internationaal Hulpfonds
Guldenstraat 16
6532 RL Nijmegen

Wilt u ***de rOndbrief*** ook of alleen via e-mail ontvangen? laat het ons even weten via info@internationaalhulpfonds.nl

Donaties via IDEAL

Ga naar www.internationaalhulpfonds.nl. Klik op: Giften aan het IHF, dan kunt u uw bank kiezen en volgt het betaalmenu.

Giften aftrekbaar

Wist u dat uw giften volledig aftrekbaar zijn?. Het IHF heeft de ANBI status.

Contact

Het IHF is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 09.00 - 17.00 uur. Bij geen gehoor kunt u de voicemail inspreken of een sms-bericht sturen. U wordt dan teruggebeld.

Kantooradministratie:
Annette van Soest
06 26972310 / 0492-322872
info@internationaalhulpfonds.nl

Financiële administratie:
Meriam van Herpen
06-40062918 / 024-78519872
mevanherpen@hotmail.nl

Kijk ook eens op onze website voor meer informatie over ons en de projecten die wij ondersteunen:
www.internationaalhulpfonds.nl

PR

Help ons het IHF bekend te maken onder een groter publiek. Artikelen uit ***de rOndbrief*** mogen worden gekopieerd onder vermelding van de bron en gebruikt worden bij acties, bijvoorbeeld ter gelegenheid van een jubileum of verjaardag. Ook kunnen artikelen, extra exemplaren van de rOndbrief en informatie- en pr-materiaal, worden aangevraagd bij het secretariaat.

Contactpersoon op een vrijeschool

Heel graag komen wij in contact met vrijeschoolouders of leraren die op 'hun' school de contactpersoon voor ons kunnen zijn. Neem contact op met PR functionaris Jelle Kuiper pr@internationaalhulpfonds.nl

Triodosbank : IBAN-code NL03 TRIO 0212 1950 50
ING bank: IBAN-code NL81.INGB 0003 8929 18
Kamer van Koophandel 30167248

IHF Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie

Te koop bij het Internationaal Hulpfonds

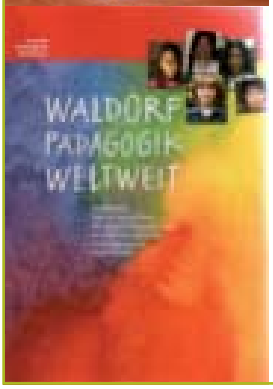

POPPEN: BRUIN * WIT * GROOT * KLEIN
GEZINNETJES VOOR HET POPPENHUIS
met opa en oma
ALLE FIGUREN VOOR DE KERSTSTAL
ALLERLEI VINGERPOPJES
KALIMBA'S - KAARSEN - KUNSTKAARTEN
SIERADEN - TASSEN
BOEK: VRIJESCHOOLPEDAGOGIE IN DE WERELD
Overzicht van vrijescholen met prachtige
foto's (Engels of Duits)
EURITMIETJES EN SLOFJES VAN LEER
in diverse tinten leverbaar
in de maten 28 t/m 45
DVD: UBUNTU WALDORF IKAPI
VAN MICHAEL LOVEMORE
Over het vrijeschoolonderwijs in Zuid-Afrika

Voor prijzen en bestellingen zie onze website www.internationaalhulpfonds.nl

Machtigingskaart
Dhr./Mevr …….....…… E-mail…….....…….....…..
Adres…….....…… Tel. …….....……
Postcode/Plaats……..…….....……..……

❑ machtigt het IHF af te schrijven van bank/girorekening:…….....……
❑ éénmalig ❑ per maand ❑ per kwartaal ❑ per half jaar ❑ per jaar
een bedrag van € ……. (minimaal € 10) voor
❑ een donateurschap (minimum bijdrage € 30 per jaar incl. ***de rOndbrief***)
❑ een door het IHF te bepalen project
❑ voor project: …….…….....… in (land): ……..……..code: …….....……..
❑ het Solidariteitsfonds in... ……..…….....……..……..(land/school)
❑ een (deel-)peetschap in …….....……..……(land/school)
❑ wil graag informatie ontvangen over het IHF (het IHF jaarverslag vindt u op www.internationaalhulpfonds.nl)
❑ wil graag informatie ontvangen over een (deel-)peetschap
❑ wil graag éénmaal gratis ***de rOndbrief*** ontvangen

Door een incassomachtiging blijven de transactiekosten zo laag mogelijk. U kunt uw machtiging te allen tijde intrekken door dit schriftelijk te melden aan het IHF en u kunt altijd binnen 56 dagen na afschrijving uw bank opdracht geven het bedrag terug te boeken op uw rekening.

Datum: ..... Handtekening: .....……..……..…

Kakuma

Port Payé
Pays-Bas

Deze kaart in een gefrankeerde enveloppe
sturen naar onderstaand adres:

Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie
Guldenstraat 16
6532 RL Nijmegen

Triodosbank IBAN code: NL03 TRIO 0212 1950 50
ING bank IBAN code: NL 81 INGB 0003 8929 18